

Fiction searching from an enriched library web service

Anna Mikkonen, Tohtoriopiskelija,
Tampereen yliopisto

Memorietin syysseminaari
10.-11.10.2013/Tampere

Esityksen sisältö

- ✓ Väitöstudkimuksen tausta ja tarkoitus.
- ✓ Kaunokirjallisuuden tiedonhaun tutkimisen erityispiirteitä ja haasteita.
- ✓ Väitöstudkimuksen toteutus.

Mihin katson, kun katson kaunokirjallisuuden tiedonhakuun?

Väitöstutkimuksen tausta

- ✓ Kaunokirjallisuuden tiedonhakua tutkittu niukasti, tutkimukset pääosin 1980- ja 1990-luvuilta.
- ✓ Aiempi tutkimus kartoittanut tyypillisiä hakutapoja fyysisessä kirjastoympäristössä.
- ✓ Kaunokirjallisuuden hakuun digitaalisessa ympäristössä keskittyvä tutkimus puuttuu lähes täysin.
- ✓ Kirjastojärjestelmien ja verkkopalvelujen kehitystyö on vilkasta.
- ✓ Fiktiohaun uusien erityisvälineiden käytöstä ei juurikaan tietoa.

Väitöstutkimuksen lähtökohdat

- ✓ Asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen, kilpailu asiakkaista (esimerkiksi Amazon houkutteleva asiakkaille).
- ✓ Digitaalisten välineiden avulla uudenlaisia järjestelmiä.
  - ✓ Pyrkivät tuomaan entistä monipuolisemmin esiin kirjastojen fiktiokokoelmien sisältöä sekä kirjastoammattilaisten niihin liittyvää osaamista.
  - ✓ Yleisten kirjastojen verkkopalveluiden vilkas kehitystyö (HelMet, KirjaSampo).
- ✓ Tavoitteena järjestelmien ja palvelujen käyttäjäystävällisyys ja houkuttelevuus.
  - ✓ Mutta...Tutkimuksessa (Mikkonen & Vakkari 2012) havaittiin, että vain 30 % tuhannesta vastaajasta käytti kirjastoluetteloita joskus/usein, 40 % ei koskaan.

Väitöstutkimuksen tarkoitus

- ✓ Kaunokirjallisuuden lukijoiden toiminnan ymmärtäminen verkkoympäristössä.
  - ✓ Mitä, miten, miksi?
- ✓ Tietämyksen lisääminen siitä, kuinka uudet erityisvälineet auttavat etsimään ja löytämään haluttua kaunokirjallisuutta verrattuna perinteisiin sisällönkuvailun keinoihin.
  - ✓ Kuinka lukumieltymyksiltään erilaiset kaunokirjallisuuden lukijat etsivät fiktiota rikastetusta verkkopalvelusta?
  - ✓ Kuinka he hakuprosessin aikana hyödyntävät uusia fiktiohaun erityisvälineitä?

Tutkimuskysymykset

1. How readers search for fiction using an enriched library catalogue compared to a traditional catalogue?
  - 1.1 Is there an association between types of search tasks and search tactic selection? If yes, how?
  - 1.2 Is there an association between system types and search tactic selection in different search tasks? If yes, how?
  - 1.3 Is there an association between search process and success of the search in different search tasks and system types? If yes, how?

Tutkimuskysymykset

2. How readers' literary orientation is associated with fiction searching?

2.1 Is there an association between reader characteristics and search process in different search tasks? If yes, how?

2.2 Is there an association between reader characteristics and search success in different search tasks? If yes, how?

2.3 Is there an association between reader characteristics and search success in different system types? If yes, how?

Kaunokirjallisuuden tiedonhaun tutkimisen erityispiirteitä ja haasteita

- ✓ Kirjallisen orientaation mittaaminen.
  - ✓ Motiivit, mieltymykset, tarpeet.
- ✓ Eksploratiivisten, realististen hakutilanteiden tavoittaminen.
  - ✓ Tyypillisten hakutilanteiden simulointi.
  - ✓ Koeasetelman toteuttaminen realistisesti.
  - ✓ Ei liian keinotekoisia asetelmia.
- ✓ Haun onnistumisen määrittäminen ja mittaaminen.
- ✓ Hakukäyttötymisen mittaaminen ja tulkinta.
  - ✓ Aika.

Tutkimuksen kohde ja toteutus

- ✓ Tutkimuksen kohteena KirjaSampo-palvelu.
- ✓ KirjaSampo-palvelun evaluointi.
- ✓ Koeasetelma.
- ✓ Kontrollipalveluna Satakirjastot.
- ✓ Oikeat, potentiaaliset käyttäjät.
- ✓ Simuloidut hakutilanteet.

The logo for KirjaSampo, featuring the word 'KIRJA' in a large, bold, black font above the word 'SAMPPO' in a similar font. The letters are slightly offset to create a 3D effect.

ohjaista kulemme, kohti kuohuja kovia, lakkipäitä lainehia: sämpoa tapoamahan, kirjokanтта katsomahan Pohjolan kivimäestä, vaaran vaskisen sisästä." Sanoi lieto Lemminkäinen: "Oho vanha Väi

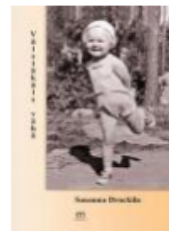
Kansikuvahaku

Kirjasampo.fi on kaunokirjallisuuden verkkopalvelu, josta löydät kiinnostavia kirjailijoita, kirjoja ja uusia lukukokemuksia. Voit tarkistaa kirjojen saatavuuden kirjastosta ja kertoa lukemistasi kirjoista ja suositella niitä muille. Kirjoja voit hakea myös [kansikuvan](#) perusteella. Palvelu sisältää tietoja mm. 73 000 romaanista, novellista ja runokokoelmasta, 24 900 kirjailijasta sekä noin 15 500 aikalaisarviota.

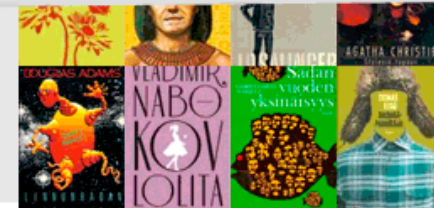
LUKIJOIDEN OMIA KIRJAHYLLYJÄ

Murteheella.
Notta! Kui ny?
(13)

30.10.2012 11:29

➤ Kaikki kirjahyllyt

Hae kansikuvia

Rekisteröidy ja luo kirjahyllä kiinnostavista teoksista lukulistoiksi itsellesi tai jaettavaksi ystäville.

Kysy kirjallisuudesta

PÄIVÄN TÄKY

01.11.2012 | Kuinka selviää aloitteleva kasvissyöjä kun...

AJANKOHTAISTA

Kirjastoseura palkitsi Kirjasammon kehittäjän Kaisa Hyytiäinen

LUKUVINKKEJÄ JA KIRJALLISUUDEN AIHEITA

suru rakkaus rädslor hirviöt isoäidit parantolat koira uudistukset saaret
sisarukset kesä kansanusko inhimilliset eläimet isoviha kristillisyyt lapset_kooste
poliisit poliisi yksinhuoltajat rautatie

Tunnistatko tekstin?

*Nyt kanssani keinuhun käy, mun impeni, valkeal liinal; kuin morsian
kauniina seisoo viuhka iltona helluntain. Heilahda korkeelle, keinu,
ja liehukoon impeni liina illalla lempeäl. On allamme viherjä maa ja
päällämme sininen...*